

[Jacob Pedersen.]

agtige og desperationsprægede nødforanstaltninger og undgår at ende med at blive, som jeg har set det udtrykt, verdens nøjsomste nation kulturelt.

Helge Larsen: Må jeg begynde med at takke de to oppositionspartier, fordi de gennem denne forespørgsel har givet anledning til, at spørgsmålet er blevet drøftet og belyst i dag, og må jeg samtidig takke den højtærede undervisningsminister for den udtømmende redegørelse, der er givet.

Den debat, der hidtil har været ført, viser, at der på mange områder er enighed om de problemer, der foreligger, og om den måde, hvorpå de skal gribes an; jeg kan derfor indskrænke mig til forholdsvis få bemærkninger.

Det ærede medlem hr. Hartling gjorde opmærksom på, at lærermangelen ikke er noget nyt, og at man ikke skulle indstille sig på, at lærermangelen ophørte lige med det samme. Jeg er ganske enig heri. Jeg tror, at der i lang tid fremover vil være meget stærkt brug for lærere, og skulle vi endelig komme i den situation, hvad der lyder helt usandsynligt, at vi havde rigeligt med lærere, er der mange pædagogiske fremskridt, som man gerne vil gennemføre i skolerne, og som kræver en større indsats af lærerne.

Det ærede medlem hr. Jacob Pedersen var inde på spørgsmålet om, hvorfor den voldsomme udvikling er kommet — og den er jo kommet hurtigere og voldsommere, end nogen har kunnet forudse. Man vidste, at de store årgange ville stille væsentlige krav til skolen, men derudover er der blevet et langt større uddannelsesbehov. Jeg vil tro, at en af grundene dertil, måske den væsentligste grund, er den, at vi i årene efter krigen har gennemlevet en samfundsudvikling, delvis af teknisk karakter, der gør, at der i alle befolkningsgrupper og hos de unge selv er en forståelse for, at jo bedre uddannet man er, jo bedre er ens chancer, eller sagt på en anden måde: hvis man ikke har en ordentlig uddannelse, er chancerne for ens fremtidige stilling i samfundet væsentligt forringet. Derfor tror jeg, man skal se i øjnene, at dette krav til uddannelsesmuligheder vil vokse i de kommende år; jeg tænker ikke blot på uddannelse i

skolerne, men på uddannelse i videste forstand.

Det ærede medlem hr. Hartling gjorde den bemærkning, at lærermangelen har været mest akut i folkeskolen, og det er ganske rigtigt; men jeg vil gerne påpege, at det sandsynligvis ikke vil gælde i de kommende år. Jeg tror, at man i de nærmest kommende år vil stå over for en mere akut mangel på lærere i gymnasiet end i folkeskolen. Hidtil har man i gymnasiet i det væsentlige kunnet klare undervisningen, men vanskelighederne vil blive større næste år og vokse i de kommende år, fordi der vil være et stadig stigende antal gymnasiaster. Der er her en ejendommeligt situation, som ikke har været draget frem i dag. Man kan vel sige det sådan, at når det gælder uddannelse af lærere til folkeskolen, har der egentlig ikke været mangel på udbud af læreremner. Man har, så vidt jeg har forstået, praktisk talt hvert år haft fuldt besat på de seminarier, der uddanner folkeskolelærere. Der er ikke mangel på folk, der ønsker denne uddannelse, men der uddannes ikke tilstrækkeligt mange, og jeg bemærkede med glæde og tilfredshed, at den højtærede undervisningsminister stillede i udsigt, at man vil yderligere udbygge mulighederne for uddannelse af lærere.

Vender vi os til gymnasielærernes uddannelse, viser det sig, at der i de senere år ikke har været den stigning i tilgangen til cand. mag.-uddannelsen, som man egentlig skulle have forventet; her ligger altså et andet problem end for uddannelsen af folkeskolelærere. Nu er jeg ganske vist klar over, at det nok i ikke ringe grad hænger sammen med, at adgangen til at tage en 3-årig uddannelse som folkeskolelærer på seminariet, når man i forvejen har studentereksamen, har betydet, at en del af de studenter, der havde pædagogiske interesser, har valgt denne uddannelse fremfor at tage den længere og mere kostbare uddannelse til cand. mag. Derved er vi måske også ved forklaringen på, at mange cand. mag. er ikke går ud til lærergerningen. Jeg formoder nemlig, at de pædagogisk interesserede studenter, som vælger cand. mag.-studiet, i mange tilfælde også er dem, der har videnskabelige interesser, og når der så som i 1950'erne er et stort udbud af stillinger inden for forskellige videnskabelige områder i